

TILAK MAHARASHTRA VIDYAPEETH, PUNE

M. A. (PARANGAT) HISTORY

EXAMINATION: JUNE - 2022

FIRST SEMESTER

Subject: Ideas and Institutions in Ancient India (HCBCS-17-112)

Date: 13/06/2022

Total marks: 60

Time: 02.00 pm to 4.30 pm

Instructions: 1) All questions are compulsory. 2) Figures to the right indicate full marks.

Q. 1. Choose the correct answer from the given options. (05)

1. Vedas are in numbers.
a) ten
b) five
c) four
d) six
2. 'Arthashastra' was written by
a) Kalhana
b) Bilhana
c) Kautilya
d) Manu
3. Who was the founder of Buddhism?
a) Gautam Buddha
b) Ashoka
c) Kanishka
d) Mahavira
4. Sangam Literature was written in language.
a) Telugu
b) Tamil
c) Kannada
d) Sanskrit
5. There are Mahajanpadas.
a) eight
b) twenty
c) sixteen
d) thirty

Q. 2. Answer in two to four sentences (Any 5) (10)

- 1) Write Numismatic sources of Ancient India.
- 2) Write position of Women in Rigvedic period.
- 3) Write a note on Ashram System.
- 4) Write the teachings of Mahavir.
- 5) Describe the Mahajanapadas.
- 6) Write a note on Sangam Literature.
- 7) Describe the achievements of Gautamiputra Satakarni.

Q. 3. Write short notes on (Any 3) (15)

- 1) Archaeological Sources
- 2) Caste System
- 3) Buddhism
- 4) Sabha and Samithe
- 5) Satavahanas

Q. 4. Attempt any two of the following. (30)

- 1) Explain with examples the various types of sources of Ancient India.
- 2) Take a review of the religious ideas of Indian Society from early vedic to later vedic stage.
- 3) Describe the causes leading to the rise of Buddhism and Jainism.
- 4) Discuss the problems of Ancient Indian Historiography.

मराठी रुपांतर

सूचना : १) सर्व प्रश्न सोडविणे अनिवार्य. २) उजवीकडील अंक त्या प्रश्नांचे गुण दर्शवितात.

- प्र. १. खाली दिलेल्या चार पर्यायांपैकी योग्य पर्याय लिहा. (०५)
१. वेदांची संख्या आहे.
- अ) दहा
ब) पाच
क) चार
ड) सहा
२. अर्थशास्त्र हा ग्रंथ यांनी लिहिला आहे.
- अ) कल्हणा
ब) बिल्हणा
क) कौटिल्य
ड) मनु
३. बौद्धधर्माचे संस्थापक कोण
- अ) गौतम बुद्ध
ब) अशोका
क) कनिष्क
ड) महावीर
४. संगम साहित्य भाषेत लिहिले आहे.
- अ) तेलगू
ब) तमिळ
क) कन्नड
ड) संस्कृत
५. महाजनपदे आहेत.
- अ) आठ
ब) वीस
क) सोळा
ड) तीस
- प्र. २. दोन ते चार वाक्यात उत्तरे द्या (कोणतेही पाच) (१०)
- १) प्राचीन भारतीय इतिहासाची नाणकशास्त्रातील साधने लिहा.
२) ऋग्वेद कालातील स्त्रियांचे स्थान स्पष्ट करा.
३) आश्रमपद्धती बद्दल टिप लिहा.
४) महावीरांची शिकवण याबद्दल माहिती लिहा.
५) महाजनपद याबद्दल माहिती लिहा.
६) संगम साहित्य वर टिप लिहा.
७) गौतमीपुत्र सातकर्णांचे योगदान स्पष्ट करा.
- प्र. ३. टीपा लिहा. (कोणत्याही ३) (१५)
- १) पुरातत्वीय साधने
२) जात पद्धती
३) बौद्ध धर्म
४) सभा आणि समिती
५) सातवाहन
- प्र. ४. खालीलपैकी कोणत्याही दोन प्रश्नांची उत्तरे लिहा. (३०)
- १) प्राचीन भारताच्या इतिहास लेखनासाठी वापरल्या जाणाऱ्या विविध ऐतिहासिक साधनांचे प्रकार सोदाहरण स्पष्ट करा.
२) भारतीय समाजातील प्रारंभिक वैदिक कालखंडापासून उत्तर वैदिक कालखंडापर्यंतच्या धर्म संकल्पनांचा आढावा घ्या.
३) जैनधर्म आणि बौद्धधर्माच्या उगमाची कारणे लिहा.
४) प्राचीन भारतीय इतिहासलेखन शास्त्रामधील समस्यांचा ऊहापोह करा.